

Notitie / Memo

**HaskoningDHV Nederland B.V.
Water**

Aan: Deelnemers
Van: Lucie Terwel
Datum: 27 mei 2018
Kopie:
Ons kenmerk: BF9335WATNT1805271024
Classificatie: Open

**Onderwerp: Verslag Uitwisseldag Platform Mariene Monitoring 22 mei 2018
Locatie Schevingen, de Pier**

Het bruist op de Pier op 22 mei 2018; niet alleen in het water om ons heen maar ook in de gesprekken van de 45 deelnemers aan de kennisuitwisseling van het Platform Mariene Monitoring. Het doel van het platform is om zo veel mogelijk mariene projecten met elkaar te verbinden om kennis en ervaringen te delen. Daarnaast is het doel om de data beter te benutten en bredere toepassing mogelijk te maken naast bruikbaarheid in projecten. Om deze doelen te bereiken wordt ieder jaar een (kennis-) uitwisseldag georganiseerd.

Het thema van de uitwisseldag op 22 mei is: wat weten we van de Noordzee en waar baseren we dat op? Wat hebben we nodig aan basis- en systeemkennis en informatie voor grote mariene projecten of het uitvoeren van beheer? In welke mate voorzien de MWTL en het WOT programma daarin?

In de ochtend presenteren zeven verschillende sprekers het aanbod aan meetgegevens, de achtergrond van de analyses en bijbehorende rapportages. Achtereenvolgens komen de MWTL, de Basisrapportage, de Intermediate Assessment van OSPAR, de Living Planet Index en een verdieping op benthos en vogels aan bod. U vindt de presentaties via: <https://www.informatiehuismarien.nl/projecten/platform-mariene/>

Het was interessant om te horen welke rapportages er naast elkaar bestaan, wat de boodschappen zijn en wat de achtergrond is (zoals de keuze van datasets, de keuze van analysemethode) van eventuele verschillen in de boodschappen. Het zijn aanvullende verhalen die het inzicht van de luisteraars hebben verdiept: iedere rapportage heeft z'n doel en keuzes worden niet altijd alleen door RWS gemaakt maar soms in internationaal verband.

Het belang van langjarige trends om veranderingen in een systeem te kunnen constateren wordt heel duidelijk. MWTL is verantwoordelijk voor de inzameling van data voor dergelijke langjarige trends. Het is balanceren tussen blijven doen wat je altijd hebt gedaan, gebruik maken van nieuwe, betere technieken en vraaggestuurd werken. Dat laatste levert de nodige discussie op in de middag workshops: vraaggestuurd is kostenefficiënt maar wat zijn de vragen van morgen voor beheer, beleid en onderzoek?

Het middagprogramma start met presentaties vanuit de gebruikers van meetgegevens. Het ministerie van LNV, de beheerders van RWS, de kennisinstellingen, projecten en beleidsthema's (veerkracht) lichten toe welke meetgegevens zij gebruiken en ook wat zij nog missen in het huidige aanbod. Ook deze

presentaties zijn (voor zover er gebruik is gemaakt van een powerpoint) te vinden via de bovenstaande link. De rest van de middag wordt benut om in kleinere groepen met elkaar te discussiëren over de mate waarin MWTL en WOT voldoen aan de vraag, wat er eventueel beter zou kunnen en hoe. De drie groepen zijn ingedeeld vanuit het perspectief van: projecten, kennisinstituten en beheer. Hieronder een korte weergave van de discussies per groep.

Projecten

Maarten Platteeuw startte de discussie in de workshop 'projecten' aan de hand van de volgende pitch:

'De voornaamste taak van MWTL is het verzorgen een constante reeks van meetgegevens in ruimte en tijd over lange tijdsperiodes; daarom moet MWTL zich wel richten op de meest relevante fysische, chemische en ecologische parameters, maar zich niet te veel laten leiden door in ruimte en tijd wisselende informatiebehoeften vanuit projecten.'

De deelnemers aan de workshop kunnen zich goed in deze stelling vinden. Dat neemt niet weg dat er wel ruimte moet zijn om MWTL aan te vullen en/ of te verbeteren als nieuwe inzichten en ontwikkelingen daarom vragen. Zo is er nu de wens om de primaire productie aan MWTL toe te voegen. Vroeger waren de kosten van deze monitoring te hoog en daarom is er destijds voor gekozen om primaire productie indirect in beeld te brengen via de monitoring van chlorofyl. Dit brengt echter niet voldoende informatie rondom de primaire productie. Nu de monitoringskosten van primaire productie omlaag zijn gegaan, zou dit een goede aanleiding zijn om MWTL aan te passen.

Een ander voorbeeld van een gewenste aanpassing aan MWTL wordt veroorzaakt door klimaatverandering. We willen begrijpen hoe de klimaatverandering ingrijpt op het fysische, chemische en biologische systeem van de Noordzee. Dit betekent dat we de ook vanuit dat doel de samenstelling van het MWTL moeten evalueren en eventueel moeten herzien. Wanneer je kiest voor een aanpassing aan het MWTL dan is het belangrijk om eerst te kiezen voor een aanvulling op de oorspronkelijke set aan metingen. Je kunt dan met terugwerkende kracht bepalen of een 'oudere' monitoring kan komen te vervallen, zodra de nieuwe werkwijze zijn waarde heeft bewezen.

Tot slot wordt opgemerkt dat het altijd belangrijk is om de monitoring te blijven bezien vanuit het doel van de monitoring en vanuit het perspectief van de gebruikers. Zorg dus dat je regelmatig de meetgegevens analyseert, duidt en nagaat of je nog steeds de juiste zaken aan het monitoren bent.

Beheer

Aylin Erkman hield een pitch vanuit de beheerders. Ze geeft aan dat het huidige MWTL onvoldoende informatie geeft om beheer op te voeren. Er is beperkt systeeminzicht en het is onduidelijk wat de stuurknoppen zijn, die voor het beheer gebruikt kunnen worden. De discussie gaf de volgende belangrijkste conclusies:

- Er was overeenstemming over dat langjarige baseline monitoring nodig is;
- En over dat het momenteel ontbreekt aan systeeminzicht;
- informatie over gebruik van het systeem (als pressure) ontbreekt; dit is nodig om maatregelen te kunnen formuleren en oorzaken te kunnen kwantificeren;
- Voor beheer zijn oorzaak-effect relaties van belang;
- Om systeem inzicht te krijgen moet enerzijds data makkelijk beschikbaar zijn en anderzijds systeem-) rapportages geschreven worden waarin deze oorzaak-effect relaties onderzocht worden. Geef bij het maken van de rapportages ruimte voor 'vrije' analyse. Dit kan hele waardevolle kennis opleveren naast de 'standaard' analyses in de Basisrapportage;
- Zorgt in projectmonitoring voor dat de inwinning en data opslag gestandaardiseerd is met MWTL metingen zodat integraal gebruik van project en MWTL data mogelijk is.

Kennisinstituten

Luca van Duuren geeft in haar pitch aan dat het van groot belang is om te kunnen beschikken over consistente lange termijn reeksen met goede ruimtelijke dekking en voldoende frequentie. Daarnaast is het van groot belang dat álle essentiële parameters die informatie geven over het systeem worden gemonitord. Het gaat dan bijvoorbeeld niet alleen om het monitoren van biomassa, maar ook om het monitoren van de relevante onderliggende processen.

Het MWTL voldoet hier deels aan en kan verbeterd worden, bijvoorbeeld op de volgende punten:

- monitoring verder uit de kust;
- monitoring tijdens storm;
- monitoring over de verticaal (dieper in de waterkolom).

Luca noemt als specifiek verbeterpunt de toevoeging van het monitoren van primaire productie. Dit is in het huidige MWTL een zeer fundamentele lacune, die problemen geeft bij oplossen van maatschappelijke vragen.

De discussie tijdens de workshop leidt op hoofdlijnen tot de volgende conclusies:

1. Monitoring is onderdeel van systeemkennis. Een betere integratie van monitoring en modellen is gewenst. Er moet aandacht zijn voor het uitwerken, beschikbaar maken en interpreteren van de data.
2. De huidige dekking aan MWTL-punten moet niet verminderd worden, ook niet vervangen door bijvoorbeeld remote sensing. Anders gaat de consistentie van de lange termijn reeks verloren.
3. Er kan meer efficiency worden bereikt door een betere coördinatie van MWTL en WOT; het gaat dan zowel om het verzamelen van data als om het interpreteren van data.
4. Voor slib, zout en temperatuur zijn metingen over de waterkolom noodzakelijk. Dit is bijvoorbeeld relevant voor het inzichtelijk maken van mogelijke effecten van toekomstige windparken op stratificatie
5. Nieuwe technieken moeten worden vergezeld met een (soms lange) overgangperiode waarin zowel de oude als de nieuwe techniek wordt toegepast.
6. Er moet veel meer aandacht komen voor gegevensverwerking van de monitoring meetreeksen en de communicatie hierover, omdat hieruit het belang van gegevensinwinning blijkt. De resultaten daarvan moeten veel meer en beter gecommuniceerd worden, waardoor de zichtbaarheid wordt vergroot. De successen die behaald worden met de meetreeksen dienen te worden gevierd!

Naast deze conclusies zijn verschillende concrete acties geformuleerd; deze worden binnen het kernteam van het Platform Mariene Monitoring opgepakt. Op een volgend PMM zal worden teruggemeld wat dat heeft opgeleverd.